

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 10.05.2019

Deniz YAVUZ YILMAZ

Zonguldak Milletvekili

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Maden Makinaları Fabrikası İşletme Müdürlüğü'nün 2018 yılı faaliyet raporlarına göre, TTK Merkez Atölyeleri, yurt dışından satın alınan 15 çeşit alev sızdırmaz ürün çeşidini kendi atölyelerinde -patentlerini de alarak Atex sertifikalı olarak- üretmiş böylelikle ithalata olan bağımlılığı büyük ölçüde azaltmıştır. Bilindiği üzere Atex Sertifikası parlayıcı ve kolay yanıcı ortamlarda kullanılan ürünlerin yapıldığı yer için alınan uluslararası bir sertifikadır.

2018 yılı itibari ile bu ürünlerin satışıyla elde edilen gelir ve sağlanan tasarruf 17 milyon TL'nin üzerindedir. Bu üretimi gerçekleştiren ve tasarrufun yapılmasını sağlayan atölyelerde çalışan yevmiyeli personel sayısı 155'dir. Faaliyet raporunda belirtilen norm kadro sayısının 290 personel olduğu düşünüldüğünde anlaşılmaktadır ki, geçmiş dönemlerde 1000'in üzerinde personelin istihdam edildiği TTK atölyelerinde -Türkiye sanayisinin Ar - Ge Laboratuvarlarında- olması gereken seviyenin yüzde ellisi kadar personel çalışmaktadır.

Yukarıda bahsedilen 15 çeşit alev sızdırmazlık sertifikalı ürünün geliştirilmesinde ve özellikle dökümünün yapılmasında çalışan 5 adet personel bulunmaktadır. Bu 5 personelin de 2'si 2019 yılı Temmuz ayında emekli olacak, geriye sadece 3 personel kalacaktır. 3 personel döküm yapamayacağı için dökümden sonraki aşamalar da (Tornahane, CNC, Elektrik, Tesfiyehane gibi birimler) çalışamayacaktır. Buna bağlı olarak çalışma daha ilk aşamada sonlanacak, 17 Milyon TL'lik tasarruf da artık sağlanamayacak hale gelecektir. Elektrik motoru, devre kesici, limit şalter anahtarı, emniyet stop anahtarı ve esnek kablo başlığı gibi pek çok Atex ürününün üretimi, şu an sadece kurumun kendi ihtiyacını karşılamakta olup, üretim yapılamaması halinde bu ürünlerin temini için zorunlu ithalat yapılacaktır. Sonuç olarak bu süreçte yetkili kurumlar tarafından pozitif anlamda müdahale edilmezse önümüzdeki aylarda kaçınılmaz olarak dökümhanede sadece üç personel kalacağı için Atex sertifikalı ürünler üretilemez hale gelecektir.

TTK yıldan yıla zarar ettirilirken, böylesine tasarruf sağlayıp değer üreten Merkez Atölyesi gibi bir birimin üretim yapamaz hale gelecek olması, öncelikli çözülmesi gereken noktadır. TTK Maden Makinaları Fabrikasının bu biriminde özellikle üretilen maden makinalarının tamirleri de yapılırken, yurt içinde Atex sertifikalı ürünlerin bakımını ve tamiratını yapabilen Türkiye'deki tek yetkili kurumdur.

Diğer yandan da bu üretim sürecinin içinde yer alan KPSS ile TTK'da yer üstü işçisi olarak iş başı yapan işçiler arasında iş barışına zarar veren açık bir problem tespit edilmektedir. 2006 yılında toplu iş sözleşmesine eklenen madde ile o tarihten itibaren yer üstünde çalışan işçilerin gelir dengesi ve adaletini tamamen bozmuştur. İlgili maddede "İşçilerin terfi etmeleri ancak kendisinin tabii olduğu skala (%100, %90, %80, %57 ve %50 skalaları) içinde olur" ifadeleri bulunmaktadır. Buradan anlaşılmaktadır ki 2006 yılından itibaren işçiler, aynı tezgâhta aynı işi yaptıkları diğer işçilerin %50'si, %57'si, %80'i ve %90'ı kadar maaş alabilmektedir. Yani eşit işi yapmakta ama eşit ücreti alamamaktadırlar. Aynı işi yapabilen iki işçiden birisi ailesinin, kendisinin ihtiyaçlarını karşılayabilirken, aynı işi yapan diğer işçi %50 skalasında maaş aldığı için bu ihtiyaçları geliri ile karşılayamamaktadır. Bu onur kırıcı durumun düzeltilmesi gerekmektedir. Atex sertifikalı alev sızdırmaz ürünleri üretilip, icat edip, geliştirip 17 milyon TL tasarruf sağlayan işçiler, bu onur kırıcı muameleyi gören işçilerimizdir. Maalesef bu işçiler de düşük ücretle ve onur kırıcı şekilde çalıştırıldıkları için kurumla yollarını ayırmaktadırlar. Buna bağlı olarak Türkiye için sanayinin Ar - Ge'si olan bu fabrikalar da kapanma durumuna gelmektedir.

Bu konuda, ülkemiz için değer üreten Merkez Atölyesi'ndeki işçi sayısı norm kadro seviyelerine getirilmeli, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bu konuda gerekli adımları atmalıdır. Zonguldak'ta Endüstri Meslek Lisesi ve bu liseden mezun olup kurumda çalışabilecek uzmanlar vardır. İş yeri barışı ve kadro eksikliği tamamlanarak bu Atex ürünlerin üretilmesi ve mutlaka yurt dışına ihracatı sağlanmalıdır.

Bu doğrultuda aşağıda belirttiğim sorularımın tek tek cevaplanmasını talep ederim.

1. TTK merkez atölyelerindeki yevmiyeli işçi sayısı hangi nedenlerle norm kadronun yaklaşık yarısı oranında tutulmaktadır? Kuruma yeni yevmiyeli işçi alımı yapılmasıyla ilgili prosedürleri yerine getirmekle ilgili sorumlu kurumlar hangileridir?
2. TTK, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına yer üstü işçilerinin artırılması talebi yapmış mıdır? Hangi tarih veya tarihlerde bu talepler yapılmıştır, kaç işçi talebi olarak yapılmışlardır? Yer üstü işçi taleplerini bakanlığınızca başka kurumlara iletilerek gerekli koordinasyon ve işçi alımı konusunda eş güdüm sağlanmış mıdır? Yer üstü işçi alımının süreci hangi kurumlarda hangi aşamadır?

3. TTK merkez atölyesindeki dökümhanede üretilmekte olan pek çok ürünün burada üretilmek yerine, temin edilmesi için ihale yapılmadan özel sektöre verildiği doğru mudur?
4. İhtiyaç olmadığı ve depolarda yeterli miktarda malzeme olduğu halde (pek çok malzeme çeşidinin 2-3 yıl kadar yeteceği belirtilmektedir), gereksiz yere yeni siparişler verildiği doğru mudur? 2018 yılı ocak ayından 2019 yılı mayıs ayına kadar olan stok raporlarının (stokta kalan, depodan çıkışı yapılan, kullanılan malzeme adetler...) tarafıma gönderilmesini talep ediyorum.
5. TTK Atölyeleri yüksek fiyatlarla özel sektöre devredilen üretim işleriyle zarar ettirilerek, tamamen işlevsiz hale mi getirilmek istenmektedir? 2018 yılından bugüne kadar yapılan TTK Maden Makinaları Fabrika İşletme Müdürlüğüne bağlı atölyelerle ilgili malzeme temin ihalelerinin fiyatlandırılmış keşif bedellerinin, ihale dokümanlarının, karşılaştırılmış piyasa fiyat tablolarını talep ediyorum.
6. Eşit işe eşit ücret hakkını arayan yer üstü işçilerinin sorunlarının 28. Toplu İş Görüşmelerinde çözülmesi için Enerji Bakanlığı olarak getirdiğiniz Bakanlık önerileriniz nelerdir?
7. TTK Merkez Atölyelerinde üretilen Atex sertifikalı ürünlerin yurt içindeki tüm maden ocaklarında ve alev sızdırmaz özellikteki ürünlere ihtiyaç duyan kurum ve kuruluşlarda kullanılması için Türkiye'de geçerli olmak üzere yönetmeliklerde bir düzenlemeye gitmek doğrultusunda yerli ve milli olan bu üretimi destekleyen bir planlamanız bulunmakta mıdır? Böyle bir planlamanız bulunmamakta ise sebepleri nelerdir?
8. TTK Merkez Atölyelerinde üretilen patentli Atex sertifikalı ürünlerin yurt dışına ihracatı için Bakanlıkça çalışmalar yapılmakta mıdır? Bu doğrultuda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak Ticaret Bakanlığıyla koordinasyon yapmış bulunmakta mısınız? İzleyeceğimiz üretim planlama modeli, süreç akışı ve ihracatına yönelik detayları talep ediyorum.
9. Yukarıda belirtilen tasarruf ve yüksek kar sağlayan yerli ve milli olan bu ürünlerin TTK 'da üretilmesinin ve ihracatının yapılmasına dönük bir planlama içinde bulunulmamaktaysa, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin, görevlerini gerektiği şekilde yerine getirmeyerek, kurum ve ülke ekonomisini zarara uğrattıklarından hareketle, bakanlık ve bağlı kurumlar içinde soruşturma açmayı planlamakta mısınız?